

242

L'Amat llibertà l'Amor,
la seva Amor tant volguda,
dant carta blanca a tothom
de pendre-n sense mesura.
Més ai!, més ai!, que l'amor
trobà apenes qui la vulla
i per los camins del món
sempre va a planta perduda.
Per això plora l'Amic
i son plor se perpetua,
en gran deshonra veient
la seva amor tant volguda,
que així convida a tothom
a ses divines altures:
— Habito en el lloc més alt,
lo humil mon cor no rebutja,
me dono a tots de bon grat:
qui no m voldrà no té excusa.

243

En el cor de son amic
l'Amor aixís que hi entrà,
perquè sol hi pogués viure,
totes les coses matà.
L'Amic i tot se moria,
però la mort s'aturà
al veure que li revenen
records de son sobirà.

243

De l'Amic en el cor
destruïa l'Amor
totes les coses,
per viure a pler dins ell
i après de son castell
tancar les portes.

An ell l'hauria mort,
més li vingué l record
d'Aquell que anyora,
i la mort s'ha aturat:
ab qui pensa en l'Amat
la mort no gosa.

245

— Vols morir? — li demanen. — Si, — respon; —
vull morir als platxeris d'aquest món
i als pensaments de l'home corromput.
En son cor negre, oblidadiç i ingrát,
jo no hi vull ser volgut,
puix ai! no hi es volgut mon Estimat.

246

— Si tu dius la veritat, —
a l'Amic deien un dia, —
viuras ab pena i torment,
moriras ab ignominia.

— De tal manera, — ell respon, —
que si jo digués mentida,
seré servit per les gents
dels honors en la cadira
i lloat pels enemics
de l'Estimat de ma vida.

248

L'Estimat ensementa
de son Amic el cor
com si fos una airola
de diverses llevors.
Les llevors treien fulles,
les fulles treien flors,
més de totes les granes
n'eixia un fruit tot sol.

Ara n'hi ha que diuen
si d'aquell fruit hermós
ne sortiran per grana
diferentes llevors.

248?

L'Amat a l'Amic — un hort li comprava
on criar pogués — ses dolces amors;
ab cinc rierons — de sang el regava
sortits de sos peus, — de ses mans i cor.

Aquell hort humil — ufana prenia

a pler abeurat — ab eixes regors
que hi daven a raigs — de nit i de dia,
fent-ne un bell jardí — floridet i hermós.

En mig del verger — un arbre plantava
que s'cobrí de fruit — après que de flors,
i ab aqueixos fruits — tots els mals curava,
els de l'esperit, — i après els del cos.

249

Sobre l'Amor està molt alt l'Amat,
sota l'Amor està molt baix l'Amic,
més, entremig dels dos, ab llaç bonic,
ella junyeix l'Amic a l'Estimat.

250

De l'Amor a la dreta està l'Amat,
l'Amic a la sinistra,
i, si l'Amic no passa per l'Amor,
a l'Estimat no arriba.

Al davant de l'Amor està l'Amat,
l'Amic li està darrera,
i no pot arribar ont es l'Amor
si l'Estimat no li obre la portella.

251

L'Enamorat se vesti

de l'Amat ab la llureia
 perquè fos son companyó
 un dia en la gloria eterna.
 La llureia de l'Amic
 a l'Amat venia estreta,
 i, d'aigua i sang que suà,
 desde aquell jorn purpureja.
 L'Amic, que fins allavors
 vesti de color de perla,
 demanava a son Rubí
 la vestidura vermella.

263

Va l'Amic de poble en poble
 tot demanant caritat
 als servidors que l'estimen
 per recordar-los l'Amat.
 Als que li donen almoïna
 va dient: — Déu vos ho pac, —
 i als que li tanquen la porta
 encara ho diu més de grat,
 que són pobresa i paciència
 les amigues de l'Amat.

266

L'Amat a l'Amic nodria,
 lo nodria per l'amor,
 l'estimació li ensenyava
 l'idioma dels aimadors;

més la paciència li deia
 que soportés sos dolors
 per Aquell que ls soportava
 fins al Calvari i la mort.

270

L'Amic edificava
 una gentil ciutat
 ont acabar la vida
 pogués ab l'Estimat.
 Els carrers i les places
 eren de pietat;
 el mur, de fortaleza;
 les torres, de bondat;
 les portes, d'esperança,
 de fe i de caritat;
 la taula, d'abstinència;
 el llit, de castedat;
 d'amor era l llenguatge
 que en ella era parlat
 perquè per totes bandes
 regnés el seu Amat.

271

En la font de l'Amat l'Amic bevia
 i embriagà-s d'amor.
 Li n demanà la causa a altre aimador:
 — Es aqueixa la font — li responia —
 aont ens renta l'Estimat diví,

i en ella nos convida
de beure ab dolls de perdurable vida
la sobirana amor que no té fi.

276

— La saviesa, digues, on comença?
— En fe i en devoció,
que escala són per on puja la pensa,
com de graó en graó,
de l'Estimat a l'alta coneixença.
— Més d'aqueixes virtuts, ont es la mina?
— N'es la mina i la font mon Estimat,
sa llum la fe illumina,
la devoció s'escalfa ab sa doctrina
i s'encén ab sa amor la caritat.

284

— Puix n'ets catiu, diries què es amor?
— Es un angel del cel, — diu l'Amador;—
a qui de ses cadenes es cobert,
la llibertat li dóna;
a aquell qui està llibert,
el lliga i empresona.

285

L'Amat a l'Amic li crida,
i eix, somrient, li respon:
— ¿Què us plau, oh Estimat dolcíssim,

rosa-mèl del meu consol,
daurat somni de mos somnis,
escrini dels meus records,
estel de mes esperances,
de mes alegries font,
principi de mos principis,
dolça amor de mos amors?

287

L'embriac d'amor
a veus altes deia:
— Lo foc dóna escalf,
dóna escalf i alegra,
i s'arbora amunt
ab gran lleugeresa.

Aixís l'amor fa
tres coses plegades:
alegra los cors,
alegra i escalfa,
i sels ne du al cel
muntats en ses ales.

288

— Què es el món? — li demanaren
a l'Amic enamorat.
— Aquest món es un gran llibre
on qui l'haja estudiat
sab llegir en cada plana

lo nom de mon Estimat.
 — I ton Estimat s'hi troba?
 — Sí, — respon l'Enamorat, —
 com l'escriptor en el llibre,
 lo poeta en son dictat,
 aqueixa divina fruita
 que es sortida de son cap.

290

— Amic enamorat,
 ¿entre tu i ton Amat
 alguna proporció se troba escrita?
 — Diga-ho al primer cel blau i florit
 que va rodant ab moviment finit
 quant de l'Amat la força es infinita.
 Més si natura ls té allunyats d'arrel,
 els fa avenir l'Amat diví a son lloure,
 i, segons es sa voluntat de moure,
 tals les rodades són del primer cel.

294

El ser de mon Amat es infinit,
 es raig que en totes coses irradia,
 es com el sol que l'Univers du al pit:
 si retrau la claror, per tot es nit,
 més si la difundeix, per tot es dia.

300

L'Amic mirava l'iris:

semblà-li que tenia tres colors,
 de galdirons, de roses i de lliris
 formant un mateix arc de resplendors.
 — I això que en una imatge ns enlluerna, —
 deia, — no ho té la veritat eterna?

315

Quan més estretes són i més asproses
 les vies que encaminen a l'Amat,
 tant les amors són amples i espaioses
 per qui viu de Jesús enamorat.

Quan les amors són miseres i estretes,
 més ample i espaiós es el camí,
 com són roses del cel les amoretes:
 les espines crudels deixen aquí.

326

Entre plaers i treballs
 el llit de l'Amic estava:
 s'adormia ab els plaers
 i ab els dòls se desvetllava.
 No sabrieu quin dels dos
 més a son llit s'acostava?

328

Un dia l'Amic
 en la mort pensava,

i en tingué gran por,
por i esgarrifança;
més se recordà
que en la ciutat santa
la mort i l'amor
són portal i entrada.

332

Perdè l'Amic una joia,
de son cor la més aimada,
i, melancolic i trist,
de nit i jorn la cercava,
fins que li diu l'Estimat:
— ¿Quina cosa es de més valua:
aqueixa joia perduda
o la paciència trobada?

349?

L'Amic està enamorat,
i, no trobant a qui busca,
de sa fantasia a dins
sen vol fer una pintura.
Ab pinzell savi prenent
una bellesa a quiscuna,
de les coses temporals
a les de l'ànima puja
i adora a son Estimat
en totes les criatures.

360

— Dignes, Amic: qui té més gran amor:
aquell qui d'amor viu o aquell qui en mor?
— Aquell que n mor, — respon l'Amic lleial, —
puix ja no hi pot haver amor més alt.

360

— En qui es més amor, —
un home li diu, —
en l'amic que n viu
o en l'amic que n mor?

— En qui en mor, — contesta
l'aimador corprès; —
de les amors es
la més gran aquesta.

365

— On mor
l'amor? —
a l'Amic deien un dia.
L'Amic respon:
— En els plaers d'aquest món
i en els de l'altre se cria. —

366

— Dignes, catiu d'amor:

què es aquest mon traïdor?—

Respon l'Enamorat:

— Presó dels aimadors de mon Amat.

* *

Poder de l'Estimat qui t vol midar
assaja ab el no-res contar la nombra,
més tu mesures el no-res i el mides
quan traus de son abisme alguna cosa.

*

— Amic, tu, que tant estimes,
no m diries què es amor?

— Amor es mort de qui viu
i vida d'aquell qui mor;
es en el jorn alegria,
dolça tristesa en la mort,
anyorança en el viatge,
felicitat en el port.

*

A l'Aimador li digueren:

— Per tu es de dia o de nit?

— Mèl i fel mal barrejades

la meva amor es per mi.

Bé us ho diuen prou mes llagrimas,

* No hem sabut trobar aquestes gloses verdaguerines a quins versicles den Ramon Llull poden correspondre.

mes llagrimas i sospirs,
que l dia que tant anyoro
encara no m'ha sortit.
Més l'amor me fa de guia
de l'Amat per el camí:
m'acostó cap a la patria
on mai més serà de nit.

*

— Com el cor enamorat
s'orienta envers l'Amat?

— Tal com el mira

lo girassol,
lo cor se gira
per veure l sol.

— Doncs, per què l'home, ingratisim,
no s gira a veure l'Altissim?

— Perquè l pecat es-li nit
a qui del sol ha fugit.

Tal com el mira
lo girassol,
l'ànima s gira
per veure l sol.

*

— Digues, Amic: què són tes penes,
tribulacions, plors i treballs?

L'Amic respon: — Són alegries
de l'Aimador i de l'Amat,

puix tots fan créixer l'amor santa
com ab la llenya l fogaró,
i l'esperit, ab llur cullita,
de merits grans es guanyador.

*

De Santa Creu a la fira
va a firar-se l'Aimador:
per una estona de penes
ne dóna dues d'amors;
ven un dia d'alegries
per comprà una hora de plors.
Dels esmersos de la compra
l'Estimat n'es pagador:
multiplica sa alegria,
sa alegria i ses amors.

*

— Trobes el món amable?
— Sí, — respongué, — com joia que llueix
de l'argenter per obra inestimable
la nit pel dia hermós que la segueix.

*

Un dia, a punta d'alba,
a passejar sortia l'Aimador,
i, al veure l sol que eixia,
com un aucell entona eixa cançó:

Del llit cast de l'aurora
isqué mon Estimat en aquest món:
qui en Ella pensa màcula,
considera tenebres en el sol.

**

Ab vestidures blanques i vermelles
mostrà-s l'Amat al seu Amic del cor.
L'acompanyà a un jardí ple de roselles,
on: — Cull-nos, — diuen elles. —
Aquest verger es el verger d'amor.

El reguen quatre rius de verda riba,
de clares aigues, de suau remor.
Entre ells oneja, de verdor cativa,
la mar, que l'aigua viva
reb de la font sagrada de l'Amor.

L'Amic s'enfonza en la maror sens mida,
més tant mateix de naufragar té por.
— No es com les altres mars, — l'Amat li crida; —
lo dolç port de la vida
es al bell fons del pèlac de l'amor.

*

L'Amic anava a l'escola,
a l'escola de l'Amat,

* *Somni de Sant Joan*, pag. 81. — Nota de l'autor.

qui desde sa petitesa
l'encaminava a estimar.
La fe l'ensenyava a creure,
la confiança a esperar,
l'amor a tenir paciència,
la compassió a perdonar.
Aixís creixia i creixia:
quan va ser més espigat,
tothom i totes les coses
l'ensenyaven d'estimar.

*

A l'Estimat li demanaren
les calitats de l'Amador:
— Mon amador es ric i pobre,
es aturat i coratjós,
es esverat i ensems pensivol,
ple d'alegria i de tristor,
i cada dia, matí i vespre,
està patint de mal d'amor.

*

L'amor de la terra un dia
troba l'amor de Jesús:
prou volia fer-li cara,
més s'esvaní com el fum.
Se n'extranyaren els homens
no volent creure sos ulls,
més l'Amic els ho esbrinava:

— ¿Com se n'extranya ningú
de que s fonguin les tenebres
en presencia de la llum?

*

— Qui es el teu Estimat? —
li demanaren un dia. —
— Mon Estimat es aquell
que m fa estimar i m'estima,
que fa plorar i patir
i dóna dol i ignominia,
aquell que l'amarga mort
fa més dolça que la vida,
els escarnis que l'honor,
els sospirs que l'alegria.

*

L'Amic anava a altes veus
cridant per ciutats i pobles:
— El nom de mon Estimat
es d'amor font abundosa:
si en ella beguèssin tots
partida l'Amor no fóra,
com no ho es del sol la llum
ab que la terra s corona.
¡Ai d'aquell qui de son cor
trenca l'urna preciosa,
que una urna feta bocins
tant sols per llençar es bona!

*

Vingueren a veure l'Amic, que dormia,
l'Amat i l'Amor un mig-dia de Maig;
l'Estimat el crida, l'Amor el desperta,
l'Amic obeeix l'Amor inflamada,
i, obrint ses parpelles, respon a l'Amat.

*

Entra l'Amic en el verger d'amor
i veu-hi un bell lliri
que l sol de Maig, ab bés escalfador,
acaba d'esbandir-hi.

El lliri blanc de son Amat diví
li apar l'imatge hermosa,
hermosa com la reina del jardí
que es més enllà desclosa.

— Com la rosa gentil entre les flors, —
enamorat exclama, —
gallardeja entre tots els aimadors
Aquell que mon cor ama.

TAULA

	<u>PAGS.</u>
DOS MOTS D'INTRODUCCIÓ	5
PROLEG	15
PERLES	25

OBRES DE L'AUTOR

	Ptes.
Jesús de Nazareth	1
Flors del Calvari.	3
La Mellor Corona	3
En paper de fil	6
Corpus Christi.	1'50
En paper de fil	3
Eucaristiques	5
En paper de fil	10
Rondalles	3
En paper de fil	6
Discursos	2
En paper de fil	4
Al Cel	2
Viatges.	0'50
Excursions.	0'50
Flors de Maria	0'50
Dietari d'un pelegrí a Terra Santa	0'50
Folk-lore	1
En paper de fil	2
Cantic dels Cantics, precedit d'Els	
Jardins de Salomó	1
En paper de fil	2
Colom, seguit de Tenerife	1
En paper de fil	2